

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De supellectile Ecclesiæ Parochialis, quæ in Mißis cum cantu, & sine
cantu, diuinis officijs, & alijs sacris ministerijs adhibetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

interesse possint; neque propterea omittant.

Si vero plures sunt sacerdotes, qui ibi, aut in eiusdem parochiis finibus, Missam celebrant, tunc, ut decretum est Provinciali primo Conclio, nam in aurora, reliquas deinceps debito interuallo distributas, postremam vero, quod tardius potest, prout populo commodius erit, celebrent ad prescriptum tabella Rectore parochialis ecclesie, vel ab aliis conficiendae, cui Episcopus id munus dederit; nisi dies festus sit, quo excepta illa prima, quae in aurora celebratur, nullam omnino celebrant ante peractum Missae parochialis sacrificium, etiam in Ecclesiis, capellis, oratoriis, & secularibus, etiam Scholarum, & Confratrum, etiam laicalium intram fines ynius cuiusque parochiae constitutis; nisi parochus, ob causam, certa prescripta hora, ante facere concesserit.

7 Quod si die festo etiam per illud Missae sacrificium, quod in aurora sit, populus a parochiali Missa auocetur; tunc Episcopus illud, etiam festo die, post Missam parochiale fieri, celebrariue iubeat.

8 Episcopi vero facultas, & iudicium sit, id omne, quod ad Missae celebrandae horam spectat, pro temporum, locorum, causarumq; ratione aliter statuere, permittere, ac iubere.

9 Proinde tabella, in qua certa omnis illa celebrationum distributio, dies scilicet, hora, & altare, tum sacerdos, qui celebrare debet, apud descripta appareat, in Sacraria loco conspicuo propolita, atque aliqua sit.

10 Parochi populum frequenter hortentur, ut in sua parochia festis diebus Missam audire ne omitant.

Quae his desunt, videantur sequenti Tit. de Missis sine cantu, &c.

& De Parochijs, &c.

De supellecstile Ecclesiae parochialis, quae in Missis cum cantu, & diuinis officijs, & alijs sacris ministerijs adhibetur.

S. V. M. M. A. R. I. V. N.

1 Supellex parochialis Ecclesiae, quo item ordine demonstratur.

2 Apparatus altaris maioris, qui, & qualis: qualitas, seu forma: redenda in Tit. De Supell. que Canonis, &c. n. 2.

3 Supellex indumentorum parochi ad usum Missa parochialis sine cantu.

- tantu; quæ, & qualis: forma videnda in tit. de supell. Missarum Episcop. num. 2.
- 4 Supellex indumentorum, quæ communia sunt, vñi parochi, & reliquo
rum clericorum, non solum in solemni Missæ parochialis sacro cum cā
tu; sed etiam in alijs diuinis officijs ministrantium, quæ, & qualis for
ma videnda. Ibidem. num. 3.
- 5 Supellex reliqua propria Missæ tantum, quæ, & qualis: forma, De su
pellect. Miss. Episc. num. 5.
- 6 Supellex, quæ Missæ, & diuinorum officiorum communis est, & qualis.
De supell. Miss. Ep. & de diuin. off.
- 7 Libri, seu volumina diuinorum officiorum in Ecclesia parochiali Ritus
Romani.
- 8 Libri seu uolumina ad usum diuinorum officiorum in Ecclesia paro
chiali Ritus Ambrosiani.
- Libri sacri ad uilem, & sordidum usum non auertendi. De supell. quæ
Canonis, &c. num. 6.
- 9 Supellex, quæ multis ministerijs sacris communis est.
- 10 Supellex rerum, quæ ad solemniorum dierum rationem, usumque pre
tiosiores, cum adhibenda sint, duplices esse debent.
- 11 Supellex sacrarum vestium, indumentorumve supra nominatorum,
quorum apparatus quintuplex esse debet.
- 12 Numerus indumentorum lineorum.
- 13 Indumenta linea altaris maioris.
- 14 Indumenta linea Sacerdotalia in Parochiali Misso sine cantu.
- 15 Indumenta linea in Missis, cum cantu.
- 16 Indumenta linea vñi uariorum ministeriorum.
- Sacrae vestes, & indumenta, quæ eiusdem materia, & coloris. De supel.
Missarum Episc. II.
- Vestes, atque indumenta eiusdem coloris, sed materia diuersæ.
Ibidem 12.
- Indumentorum ornamenta, materia, colore, opere, artificiove inter se,
ut maximè potest, conuenientia. Ibid. 13.
- Vasa, vestes, indumenta, ornamenta & supradicta, & alia ad quem ap
paratum non adhibenda.
- De Missis sine cantu. 41.
- Ea, neque in Misso, neque in diuinis officijs adhibenda, antequam sint
benedicta. Ibid. 45.
- Et à quo benedicenda. De Sacramentalibus. 75.
- Supellex omnis qua munditia afferuanda.
- De Sacrificia. 23.

**OLLEGIATÆ Ecclesiae supellectilem præ
mè exposuimus: Nunc sanè locus est eodem ordi-
ne dicendi, de supellectile Ecclesie parochialis.
Atque primo quidem de apparatu Altaris ma-
ioris**

C rux

**Candelabrum sex, cum operculis extinctoriis
binis.**

E munctoria duo.

Tabella secretorum.

Mappæ minores binæ.

Mappa maior.

Pallium.

Velamentum, ad ornatum frontispicij altaris.

Tela Stragula Altaris.

Tapetum bradellæ Altaris.

**Tabella orationis de Sancto, cuius nomine Al-
tare, capellave maior nuncupetur.**

**Tabellæ item due de sancto, sanctisve, quorum in
signes reliquiæ in eo altari reconditæ sint.**

Ibidē de su-
pell. indumé-
torum Paro-
chi ad vsum
Missæ paro-
chi. fine cātu.

Ibidē de su-
pell. indum.
q̄ cō. sūt v-
ni Parochi,
&c.

**3 Amictus, cum auriphrygio, seu fascia.
Alba cum auriphrygio, seu grammatis.**

Cingulum.

Manipulus.

Stola.

Planeta.

**4 Amictus, cum apiphrygio, seu fascia.
Alba, cum auriphrygio, seu grammatis.**

Cingulum.

Manipulus.

Stola.

Planeta.

Plutiale.

Amictus Diaconalis, cum auriphrygio, seu fascia.

Amictus Subdiac. cum auriphrygio, seu fascia.

Alba Subdiaconalis cum auriphrygio.

Alba Subdiaconalis cum auriphrygio.

Cingulum Diaconale.

Cingulum Subdiaconale.

Dalmatica Diaconalis.

Tunicella Subdiaconalis.

Man.

- Manipulus Diaconalis.
 Stola Diaconalis.
 Manipulus Subdiaconalis.
 Velu Subdiaconale ad usum ferendi Calicis patençe sustinēdæ.
 Calix.
 Patena.
 Vulum Calicis.
 Corporale cum palla.
 Sacculus Corporalis.
 Purificatorium.
 Hamularum, seu vrceolorum patia duo.
 Pellicula vrceolorum.
 Missalia duo.
 Integumentum Missalis.
 Signaculum Missalis.
 Pultinar Missalis.
 Lectionarium ad usum Missæ solemnis in Ecclesijs parochialis
 Ritus Ambros.
 Integumentum Lectionarij.
 Epitolarium.
 Integumentum Epistolarij.
 Euangelistarium.
 Integumentum Euangelistarii.
 Integumentum suggesti.
 Cerostrata quattuor.
 Opercula eorum restinctoria totidem.
 Tabella gestatoria pacis offetendæ.
 Sudariolum ad nares expurgandas, cum opus est in Missæ sacro.
 Funiculus, cum globulo, vnde sudariolum pendeat.
 Crepidarum mundarum par unum, si quando opus est; Sacerdotem celebraturum, calceos luto inquinatos deponere.
 Tintinnabulum gestatorium, ubi appensum non est.
 Thuribulum.
 Acerra ad Thurificationis usum.
 Cochlear
 Canthari bini in Ecclesijs Ritus Ambrosiani.
 Candelabrum Cerei Paschalisi, unum.
 Crepitacula lignea bina, ad usum pulsandi in tenebris hebdomadæ Sanctæ.
 Candelabrum triangulare, ad usum sustinendi candelas in tenebris hebdomadæ Sanctæ, in Ecclesijs Ritus Romani.

Inst. sup ecc.
 par. lib. 2. de
 supell. reliq.
 prop. Missæ
 tantum.

Ibid. de su-
 pell. que Mis-
 sa, diuinorū
 off. &c.

Tapetia, aut Stragula, ad ornatum sedilis, in quo Sacerdos Missus Sacrum solemniter faciens, & ministri aliquando assident.

Aulæ, pannive plures, ad usum ornandæ capelle, altarisve maioris, aut Ecclesiæ, in solemnioribus festis diebus, si modo Ecclesiæ facultates possint.

Lectorile statarium Chori, unum.

Lectorilia gestatoria, duo.

Integumenta Lectorilis statarij.

Integumenta Lectorilium gestatoriorum.

7 Breuiaria, duo: quorum alterum ampla forma.

Calendarium perpetuum unum.

Diurna, aut psalteria cum hymnis.

Hymnarium musico cantu exscriptum, unum formam ampla.

Homiliarium, unum Maturinale.

Antiphonarium de Dominicis, unum.

Antiphonarium de sanctis, unum.

Graduale de Dominicis, unum.

Graduale de sanctis, unum.

Martyrologium, unum.

Liber de officio mortuorum, unus.

Rituale, unum.

Professional, unum.

Pontificale, unum.

Ceremoniale, unum.

Sacerdotale, unum.

Rationale diuinorum officiorum, unum.

Liber de computo Ecclesiastico, unus.

8 Breuiaria duo: quorum alterum forma ampla sit, alterum parua.

Calendarium anniversarii, vel perpetuum unum.

Psalteria cum hymnis, duo, unum forma gradiori.

Liber hymnorum, musica modulatione notata, unus.

Antiphonarium de Dominicis, unum.

Antiphonarium de sanctis, unum.

Antiphonarium feriale, unum.

Homiliarium, unum.

Pontificale, unum.

Ceremonialia duo, unum Ambrosianum, alterum Romanum.

Sacra

- Sacramentalia, seu Ritualia, duo.
 Processionalia, seu libri Litaniarum, & processionum duo.
 Libri ad vsum funerum, & officij mortuorum duo.
 Liber cantus, varietate tonorum distincti, ad vsum lectionū, psal-
 morum, & id generis aliorum, vnum.
 Liber vnum de cantu Hymni, Gloria in excelsis, Symboli, &
 Sanctus.
 Liber vnum de Cæremonijs Missæ.
 Liber vnum de computo Ecclesiastico.
 9 Vas vnum, vñi aquæ benedicendæ diebus Dominicis.
 Vasculum item vnum gestatorium aquæ benedictæ. Ibid. de su-
pell. q̄ mul-
tis ministris
 Aspergilla bina: è quibus unum ornatius.
 Pelvis grandiuscula gestatoria, una, ad vsum lauationis manuū. com.est.
 Vrceolus, ob eundem vsum, grandiusculus, unus item.
 Mantile grandius, ad manus abstergendas.
 Vasa vñi excipiendi oblationes, duo.
 Superpelicea, vñi uario Sacerdotalium ministeriorum.
 Superpelicea vñi ministerijs clericalibus.
 10 Commonstrato simplicis supellectilis apparatu; est præterea aliis, ex Inst. Sup. ecc. Ibidem.
 q̄s rebus constans, quæ duplicitur neceſſe est, cum singulas, quæ vñi quo-
 tidiano fuit, easdem & materia, & ornatu insigniores adhiberi solemnium
 dierum celebriteras pro officijs solemnitate postulet.
 Sunt igitur hæ, quæ dupli ci numero apparari debent.
 Crux.
 Candelabra quattuor, cum suis operculis duobus restinctorijs.
 Tabella secretorum.
 Mappæ minores.
 Mappa maior.
 Amictus Sacerdotalis, cum fascia, seu auriphrygio.
 Alba Sacerdotalis, cum auriphrygio, seu grammatis.
 Stola Sacerdotalis.
 Planeta Sacerdotalis.
 Manipulus Sacerdotalis.
 Cingulum Sacerdotalis.
 Amictus Diaconalis, cum fascia, seu auriphrygio.
 Alba Diaconalis, cum auriphrygio, seu grammatis.
 Stola Diaconalis.
 Cingulum Diaconale.
 Dalmatica Diaconalis.
 Amictus Subdiaconalis cum fascia, seu auriphrygio.
 Alba Subdiaconalis, cum auriphrygio, seu grammatis.

Tuni-

Tunicella Subdiaconalis.

Cingulum Subdiaconale.

Hamularum paria duo.

Peluicula urceolorum, seu hamularum.

Calix.

Patena.

Tabella gestatoria pacis offerendæ.

Thuribulum.

Acerra.

Cochlear.

14 Pro instituta in diuinis officijs colorum varietate, apparatus singulare
rum indumentorum, tam ad usum quotidianum, quam ad solemnitatis officijs
celebritatem supra expositorum, quæ infra nominatim ponuntur, quintuplex
esse debet; nempe unus colore albo, alter rubro, tertius violaceo, quartus
viridi, quintus nigro.

Quæ sane indumenta, hæc sunt.

Pallium.

Velamentum frontispicij altaris.

Auriphrygium amictus Sacerdotalis.

Auriphrygium Albæ Sacerdotalis.

Manipulus Sacerdotalis.

Stola Sacerdotalis.

Planeta.

Pluuiale.

Auriphrygium amictus Diaconalis.

Auriphrygium amictus, Subdiaconalis.

Auriphrygium Albæ Diaconalis.

Auriphrygium Albæ Subdiaconalis.

Dalmatica Diaconalis.

Tunicella Subdiaconalis.

Stola Diaconalis.

Manipulus Subdiaconalis.

Velum Subdiaconale, ad usum ferendi

Calicis, sustinendæque patens.

Velum Calicis.

Sacculus Corporalis.

Signaculum Missalis.

Integumentum Missalis.

Puluar Missalis.

Integumentum Lectionarii in Ecclesijs

Ritus Ambrosiani.

Integumentum Epistolarij.

Integumentum Euangelistarij.

Integumentum ambonis, vel suggesti.

Integumentum Lectoris.

In Parochialibus Ecclesiis, ubi frequentius Missæ Conuentualis sacrificiū fit, rationi conueniens est, apparatus albi, & rubri coloris non modo pro officiorum ratione, celebritateque duplicem, sed etiam triplicem esse, ut tertia eorum indumentorum supellex sit minus pretiosa, usi missæ Conuentuali per hebdomadam aliquando celebrande.

15 Lintea item indumenta que ob causas supra in Basílica Cathedrali expostas, plura etiam in parochiali Ecclesia esse oportet, hec sunt, que omnia suppeditata, infra numero notantur.

16 Mappæ maiores quatuor.

Mappæ minores duodecim.

17 Amictus duodecim.

Albae duodccim.

Corporalia octo cum pallis.

Purificatoria decem & octo.

Mantilia ad usum abstergendi manus in Missæ sacro, octo.

Mantilia in Sacristia, ad usum lauationis manuum, quinque.

Sudariola ad nares expurgandas, cum opus est, in Missæ sacro, sex.

Funiculi sudariolorum, cum globulis, tres.

Mappæ Altaris in Sacristia, tres.

Sacculi singulorum Calicum binis.

18 Amictus Sacerdotales, duodecim.

Albe Sacerdotales, totidem.

Amictus Diaconales, duodecim.

Albe Diaconales, totidem.

Amictus Subdiaconales, duodecim.

Albe Subdiaconales, totidem.

19 Mappæ longiores scapulariorum quattuor, plurave.

Mappæ breviores subter sanctissimam communionem, dum ministratur, sustinenda, tres.

20 Superpellicea Sacerdotalia, duo.

Superpellicea Clericalia, duo item, triave.

Sabbatia, quattuor.

De